

SPECTACOLE

Mihai

Constantin

Ranin:

"Aș vrea să
mă alătur"...

Costin Manoliu: Domnule Mihai Constantin Ranin, de ce ați plecat din România, în 1988?

M.C. Ranin: Nu se întrevedea nici o schimbare. Ori te refugiai într-un turn de fildeș și făceai spectacole calofile, estetice sau făceai spectacole de protest, politice, ceea ce însemna o viață cu amenințări, cu probleme care nu mai țineau de artă. O altă formă de a protesta era plecarea. Nu se putea face revoluție prin artă.

C.M.: Mulți artiști plecați în Occident au reușit cu greu să-și urmeze vocația. Ați reușit să montați în Franța?

M.C.R.: Există un mit al artistului care suferă pe sub poduri în Occident. E o exagerare datorată regimului comunist. Imediat ce am ajuns în Franța, am urmat cursuri la Sorbona, la Institutul de Teatru, la clasa domnului George Banu. Am făcut un master în teatrologie. E foarte frecvent ca tinerii regizori să mai facă și alte meserii în paralel. Am lucrat pentru televiziune, pentru Disneyland, pentru Radio France International, am făcut filme documentare și am montat zece spectacole de teatru. Am avut două companii teatrale în Franța.

C.M.: În România ultimilor ani se vorbește despre restructurarea

instituțiilor teatrale, despre sisteme alternative. Ce trebuie schimbat, ce trebuie păstrat?

M.C.R.: Cred că ar fi pripit să se privatizeze teatrele acum. Teatrele naționale și municipale au rostul lor. De aceea li se alocă fonduri de la buget. Din păcate, banii nu sunt întotdeauna bine folosiți. Unii actori au devenit funcționari. Fără o lege a mecenatului care să permită cu adevărat atragerea de bani pentru spectacole de teatru, inițiativele particulare în domeniul teatrului vor fi ceva excepțional. Este un gest donquijotesc ceea ce au făcut Marcel Lureș și Mihai Măniuțiu lansând primul teatru independent, Teatrul Act. Cele două soluții – teatrele subvenționate și cele particulare – pot coexista într-o economie de piață eficientă. Nu e cazul la noi. Teatrele subvenționate vor trăi atât timp cât guvernării noastre vor fi conștienți că au mai rămas două lucruri care ne pot reprezenta în lume: sportul și cultura. În privința politicii și a economiei mai avem de așteptat două generații.

C.M.: Nu ați fost tentat să vă întoarceți în România în 1990?

M.C.R.: Mulți artiști s-au întors cu dorința de a contribui cu forțele lor la reconstrucția spirituală a țării. Eu am rezistat primului impuls și apoi elanul s-a diminuat. Am venit după zece ani de absență pentru că tatăl meu a fost foarte bolnav. Foștii mei colegi de la Teatrul "Radu Stanca" din Sibiu au dorit să reluăm colaborarea. Am pus în scenă „Scrisorile lui Conducător” de Leonid M. Arcade, o personalitate foarte interesantă a exilului românesc, scriitorul care a inițiat cenaclul literar de la Neuilly sur Seine, în apropiere de Paris, prieten cu Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca. Limba română a fost păstrată în forma ei cea mai frumoasă și mai pură de către oamenii ca L.M. Arcade și mi se pare obligatoriu să integram

scrierile lor în cultura noastră națională. A urmat un al doilea spectacol la Teatrul "Radu Stanca", „Don Quijote” după Cervantes. Tot la Sibiu, la Teatrul de păpuși și marionete „Gong”, am pus în scenă „Romeo și Julieta” după Shakespeare, spectacol prezentat și la festivalurile de la București și Galați.

C.M.: Doriți să colaborați și cu alte teatre, în România?

M.C.R.: Da, pentru că actorii români sunt extraordinari și pentru că avem încă un public de teatru care nu trebuie pierdut. Din păcate, impresia mea este că „biserițele” sunt deja formate. Pentru mine e foarte greu să pătrund după o absență de zece ani din țară. Mi-ar plăcea să montez „Capul de rățoi” la Teatrul Național din București, unde porțile îmi sunt doar întredeschise, mă gândesc la „Faust” de Christopher Marlowe, la „Nunta lui Figaro” de Beaumarchais, pe care aș fi vrut s-o pun în scenă la Teatrul de Comedie, dar am înțeles că bugetul e foarte redus. Aș vrea să mă alătur cu experiența mea celorlalți regizori români pe care îi admir foarte mult.

Mihai Constantin Ranin a absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică din București în 1985, la clasa profesorului Mihai Dimiu. După decesul regretatului director de scenă, i-a avut ca îndrumători pe Ion Cojar și Tudor Mărăscu. A fost coleg de clasă cu Ștefan Iordănescu și Radu Băieșu. La Studioul Casandra a montat „Conu' Leonida față cu reacțiunea” de Caragiale, „Roata” de Ștefan Codin și „Capul de rățoi” de G. Ciprian, cu studenți care sunt azi actori consacrați: Maia Morgenstern, Roxana Ionescu, Constantin Cotimanis, Mircea Rusu, Dan Puric, Dan Aștilean, Claudiu Istodor. În 1985 a fost repartizat la Teatrul de Stat din Sibiu, unde a pus în scenă „Împăiați-vă iubii” de Teodor Mazilu, „O zi de odihnă” de V. Kataev, „Nisipurile mișcătoare” („Valiza cu fluturi”) după Iosif Naghiu, „Pygmalion” de G.B. Shaw, „Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă” de Horia Lovinescu, „Burghezul gentilom” de Moliere. În 1988 s-a stabilit în Franța.

Mihai Bica